

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Vårt arkiv:2012H012
Saksbehandler: Eldri E. Ytterland

Autisme er en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse som medfører omfattende funksjonsvansker. Vanskene griper inn i ulike livsområder og varer hele livet. Hovedvanskene er knyttet til: omfattende forståelsesvansker knyttet til språk, kommunikasjon og sosiale relasjoner, uttalte begrensninger i aktiviteter og interesser, samt særegne reaksjoner på omgivelsene.

Autismeforeningen i Norge ble stiftet i 1965 og har ca. 4.700 medlemmer. Foreningen er en sammenslutning av personer med diagnoser innen autismspekteret, foreldre og andre pårørende, fagfolk og andre interesserte.

HØRINGSUTTALELSE – FORSLAG OM ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATSKOLELOV – SPESIALUNDERVISNING OG PSYKOSOSIALT MILJØ

Konklusjon

- Autismeforeningen i Norge er *enig* i forslaget om å understreke skolens plikt til å vurdere hvorvidt elevene får et tilfredsstillende utbytte av ordinær undervisning før de melder elever til PP-tjenesten, **forutsatt at dette ikke forsinker tidlig spesialpedagogisk innsats for gruppen elever som ikke er faglig svake, men har sosiale/kommunikative vansker.**
- Autismeforeningen stiller seg *sterkt kritisk* til forslaget om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med én årlig rapport. Autismeforeningen erfarer at mange barn med autismspekterdiagnoser (ASD), i motsetning til andre elever, ikke får individuell vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3. Barn med ASD står da ofte igjen med kun halvårsrapportene. Barn med spesielle behov utvikler seg ofte annerledes enn normale barn, og hyppige evalueringer er derfor avgjørende. En hyppig og jevnlig evaluering av IOP vil også kunne føre til en mer effektiv og målstyrt utnyttelse av ressursene til spesialundervisning.
- Autismeforeningen *støtter* forslaget om en presisering av at skolen skal delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan der dette er nødvendig for å gi elever et godt og helhetlig tjenestetilbud.
- Autismeforeningen *støtter* forslaget om at personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i undervisningen skal få nødvendig veiledning, samt at det presiseres at ansvaret for opplæringen ligger hos undervisningspersonale.

Forslag til lovendring – plikt til å vurdere utbyttet av opplæringen før vedtak om spesialundervisning

Autismeforeningen støtter intensjonen om tidlig innsats, og at spesialundervisning skal gis til de elevene som faktisk har rett til det så tidlig som mulig i utdanningsforløpet. Videre er Autismeforeningen enig i departementets forslag om å understreke skolens plikt til å vurdere hvorvidt elevene får et tilfredsstillende utbytte av ordinær undervisning før de melder elever til PP-tjenesten. Autismeforeningen erfarer at mange ikke blir tilbudt tiltak eller hjelp før en diagnose foreligger, og mener derfor at en understreking av plikten til å vurdere utbytte og eventuelt prøve ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet er viktig. Det er positivt at skolens fokus blir rettet mot tiltak og læringsmiljø og ikke bare mot elevens begrensninger og diagnoser. Autismeforeningen mener imidlertid også at denne plikten til å vurdere utbytte av ordinært opplæringstilbud ikke må komme i veien for at de elevene som har rett til spesialpedagogiske tiltak, men som likevel hører inn under gruppen elever som ikke er faglig svake, men har sosiale/kommunikative vansker, får spesialpedagogiske tiltak så tidlig som mulig.

Forslag om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med én årlig rapport

Autismeforeningen er svært kritisk til forslaget om å erstatte halvårsrapport om spesialundervisning med én årlig rapport. Autismeforeningens erfaring er at svært mange barn med Autismespekterdiagnoser (ASD) fritas fra målene i læreplanene, og i praksis overføres ansvaret for opplæringen fra klassens lærer til spesialpedagog og assistent. Disse elevene får derfor ofte ikke individuell vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3, slik andre elever får. De står da ofte igjen med kun halvårsrapportene.

Barn med spesielle behov utvikler seg ofte annerledes enn normale barn, og det blir derfor enda viktigere med hyppige evalueringer. Innholdet i IOP bør derfor ikke evalueres sjeldnere enn hvert halvår, for å sikre elevenes utvikling. Samtidig brukes det store ressurser til spesialundervisning. En hyppig og jevnlig evaluering av IOP vil kunne føre til en mer effektiv og målstyrt utnyttelse av disse ressursene.

Samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan

Autismeforeningen støtter forslaget om en presisering av at skolen skal delta i samarbeid om utarbeiding og oppfølging av tiltak og mål i individuell plan der dette er nødvendig for å gi elever et godt og helhetlig tjenestetilbud. Skolen er en viktig del av barn og unges hverdag, og de tilbringer en stor del av dagens timer der. Autismeforeningen er glad for at Departementet understreker skolens plikt til å delta i arbeidet for sine elevers helhetlige tilbud.

Bruk av personale i skolen som ikke er ansatt i undervisningsstilling, og som skal hjelpe til i opplæringen

Autismeforeningen er glad for at Departementet vil presisere bruken av assistenter i opplæringen, og støtter forslaget om at personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i undervisningen skal få nødvendig veiledning. Autismeforeningen setter videre pris på at det presiseres i lovteksten at personale som ikke er ansatt i undervisningsstilling ikke skal ha ansvar for opplæringen og at hjelp i opplæringen kun skal skje på en slik måte og i et slikt omfang at eleven får forsvarlig utbytte av opplæringen, og at det dermed innebærer en forutsetning om at arbeidet med å hjelpe til i undervisningen utføres under ansvar av undervisningspersonale.

Vennlig hilsen
Autismeforeningen i Norge

Annette Drangsholt
Leder

Åse Gårder
daglig leder